

Analiza postizbornih finansijskih izvještaja političkih subjekata za
Opće izbore 2014. godine

Sarajevo, januar 2016.

UVOD

Izborna kampanja za Opšte izbore održane 12. oktobra 2014. godine predstavlja prvu izbornu kampanju čije finansiranje je regulisano odredbama novog Zakona o finansiranju političkih partija BiH, koji je usvojen 2012. godine. Za izradu „Analize postizbornih finansijskih izvještaja političkih subjekata za Opće izbore 2014. godine“, korišteni su uglavnom postizborni finansijski izvještaji političkih subjekata za Opće izbore 2014. koji se dostavljaju Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine, te Zakon o finansiranju političkih stranaka Bosne i Hercegovine i Izborni zakon Bosne i Hercegovine.

Cilj ove analize je da se na jednom mjestu detaljno prikažu ukupni prihodi političkih subjekata, njihovi izvori, zatim ukupni rashodi političkih subjekata u izbornom periodu, te da se na taj način obezbijedi veća transparentnost i dostupnost ovih podataka građanima Bosne i Hercegovine, obzirom na činjenicu da građani BiH većinom nisu upoznati sa novčanim iznosima kojima upravljaju politički subjekti u toku izbornog perioda, kao ni njihovom porijeklu.

Političke stranke dužne su, za svaku kalendarsku godinu, Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnijeti finansijski izvještaj, te poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande, na način kako je to utvrđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

U skladu sa odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, sve političke stranke i nezavisni kandidati koji su učestvovali na Općim izborima 2014. godine imali su obavezu da u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnesu finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora (postizborni finansijski izvještaj), odnosno do 10.12.2014. godine. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine uspostavlja Službu za reviziju finansiranja političkih stranaka koja pregleda i kontrolira finansijske izvještaje koje podnesu političke stranke i obavlja reviziju finansiranja političkih stranaka u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Na Općim izborima 2014. godine učestvovalo je 113 političkih subjekata (65 političkih stranaka, 24 koalicije političkih stranaka, 24 nezavisna kandidata. Do 23.12.2014. godine Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine postizborni finansijski izvještaj je podnijela 51 politička stranka, što čini 78,46 % od ukupnog broja stranaka koje su učestvovale na izborima. Finansijski izvještaj nije podnijelo 14 političkih stranaka. Od ukupno 24 nezavisna kandidata koji su učestvovali na izborima, do istog datuma postizborni finansijski izvještaj podnijelo ih je 11 ili 45,83 %, dok njih 13 izvještaj nije podnijelo.

METODOLOGIJA

Metodologija istraživanja zasniva se na detaljnom proučavanju postizbornih finansijskih izvještaja političkih subjekata za Opće izbore 2014. Primarno istraživanje obuhvata analizu postizbornih finansijskih izvještaja političkih subjekata za Opće izbore 2014. godine, dok sekundarno obuhvata analizu Zakona o finansiranju političkih stranaka Bosne i Hercegovine i Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Podaci i informacije koji su predstavljeni u ovoj analizi dobijeni su na način da smo prvenstveno izvršili uvid, pregled i analizu postizbornih finansijskih izvještaja svakog političkog subjekta za Opće izbore 2014. godine, te analizu pojedinih odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka Bosne i Hercegovine i Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, kojima su regulisana ova pitanja.

Dobijeni rezultati pokazuju koji su to izvori finansiranja političkih subjekata, ostvarene prihode po različitim osnovama i ukupne prihode i rashode političkih subjekata, za period od dana njihovog podnošenja prijave za ovjeru za Opće izbore 2014.godine, do dana ovjere rezultata izbora. Analizom dobijeni rezultati su prikazani tabelarno i u grafikonima, u kojima smo koristi uzorak 10, što znači da je prikazano deset političkih subjekata koji su ostvarili najviše prihoda za svaki izvor finansiranja, koji politički subjekti su ostvarili najviše prihode, koji su imali najviše rashode, te ostvarili najveće gubitke u navedenom periodu.

IZVORI FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Prema Zakonu o finansiranju političkih stranaka Bosne i Hercegovine, politička stranka se može finansirati iz:

- a) članarina,
- b) dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica,
- c) izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organiziranja stranačkih manifestacija,
- d) prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke,
- e) budžeta Bosne i Hercegovine, entitetskih budžeta, kantonalnih budžeta i budžeta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te budžeta drugih jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa zakonom,
- f) dobiti preduzeća koja su u vlasništvu političke stranke,
- g) kreditnog zaduženja kod banaka.

TABELARNI PRIKAZ POLITIČKIH STRANAKA, PRIHODA IZ IZVORA NJIHOVOG FINANSIRANJA, UKUPNIH PRIHODA I RASHODA NA OPĆIM IZBORIMA 2014.GODINE

Tabela br.1

Naziv političkog subjekta	Struktura prihoda										Dobitak/Gubitak	
	Članarina	Prilozi fizičkih osoba i članova	Prilozi pravnih osoba	Prihodi od imovine u vlasništvu stranke	Dobit od pravnih osoba u vlasništvu stranke	Prihodi od darova i usluga bez obaveze za plaćanje	Prihodi iz budžeta	Prihodi od izdavaštva, prodaje materijala i organizovanja manifestacija	Ostali prihodi	Ukupni prihodi		Ukupni rashodi
BPS	4.220,10	68.710,90	0,00	0,00	0,00	0,00	120.122,82	0,00	0,16	193.053,98	286.586,25	-93.532,27
SBIH	11.641,92	54.714,77	13.894,89	3,52	0,00	1.400,00	517.139,78	0,00	0,00	598.794,88	723.540,57	-124.745,69
SDPBIH	432.196,65	112.210,50	224.140,00	316.845,00	0,00	0,00	1.699.445,82	0,00	1.775,48	2.786.613,45	3.075.638,89	-289.025,44
SRSRS	0,00	1.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	71.375,67	0,00	0,00	73.075,67	37.674,86	35.400,81
SDS	141.491,13	469.559,03	148.890,00	9.520,00	0,00	50.000,00	601.589,41	0,00	16.530,75	1.437.580,32	1.600.238,82	-162.658,50
HDZBIH	27.329,82	193.531,22	75.200,00	11.002,58	0,00	0,00	917.984,42	0,00	2.076,00	1.227.124,04	1.290.773,27	63.649,23
DNZBIH	0,00	2.485,00	2.900,00	0,00	0,00	0,00	142.646,50	0,00	0,00	148.031,50	163.642,10	-15.610,60
BOSS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	119.024,96	0,00	0,00	119.024,96	141.487,88	-22.462,92

Koalicija Pod lupom – Analiza prigovora i žalbi na izborni proces u Bosni i Hercegovini

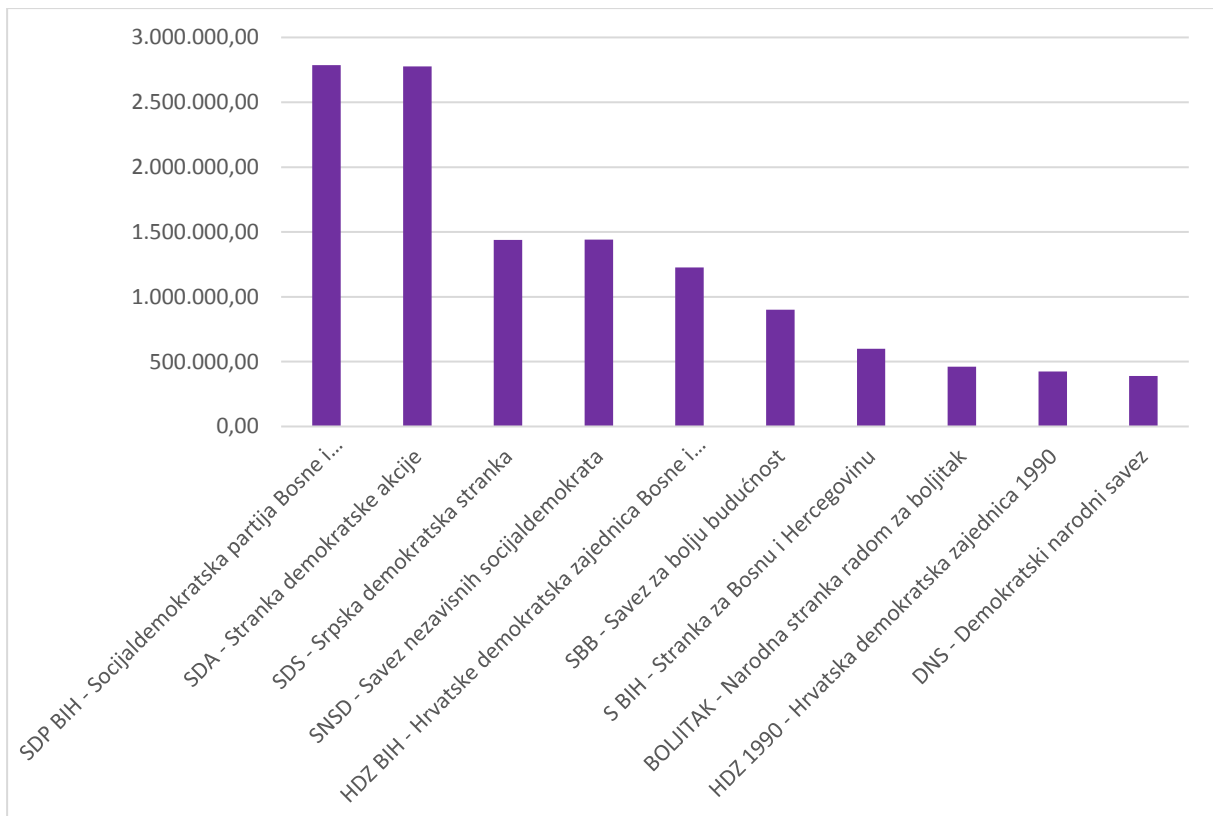
SP	11.803,00	56.680,72	11.647,77	189,97	0,00	3.058,47	168.206,10	0,00	0,00	251.586,03	247.640,11	3.945,92
SDA	46.198,65	85.572,04	136.850,00	26.490,00	0,00	16.000,00	1.627.343,33	0,00	67.100,05	2.775.554,07	2.680.708,33	94.845,74
PUP	30,00	26.800,00	2.555,00	0,00	0,00	0,00	33.402,90	0,00	0,00	62.782,92	63.782,92	-764,08
PDP	1.070,00	19.514,87	2.950,00	0,00	0,00	835,00	327.859,64	0,00	4.367,30	356.596,81	670.452,27	-313.855,46
LDSBIH	0,00	8.981,00	600,00	0,00	0,00	0,00	20.234,66	0,00	0,00	29.815,66	29.954,72	-136,06
DNS	25.382,00	35.060,00	11.805,00	0,00	0,00	136,50	317.203,51	0,00	0,00	389.587,01	467.428,17	-77.841,16
BOLJITAK	1.248,00	39.415,00	0,00	112,40	0,00	0,00	420.319,80	0,00	0,00	461.095,20	386.209,55	74.885,65
SP-UBIH	43.018,60	300,00	0,00	28,93	0,00	0,00	22.778,26	0,00	0,00	66.125,80	89.958,77	-23.832,97
SNSD	147.983,96	277.117,39	2.300,00	0,06	0,00	1.050,01	1.011.942,69	0,00	0,00	1.440.394,11	2.042.432,48	-602.038,37
SDUBIH	0,00	7.707,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84.388,42	0,00	0,00	92.095,42	109.296,17	-17.200,75
HSP	0,00	18.725,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68.142,52	0,00	35.646,72	122.514,24	193.589,06	-71.074,82
HDZ1990	2.305,28	45.117,29	18.050,00	31,37	0,00	10.900,00	346.038,90	1.030,00	0,00	423.472,84	680.129,31	-256.656,47
SUNDBIH	0,00	390,00	200,00	0,00	0,00	0,00	12.903,26	0,00	0,00	13.493,26	19.907,43	-6.414,17
NS	1.339,00	551,17	5.292,50	0,00	0,00	0,00	202.961,83	0,00	0,00	210.144,50	308.116,98	-97.972,48
A-SDA	0,00	14.047,82	17.950,00	0,00	0,00	0,00	154.207,29	0,00	2,45	186.207,56	157.412,01	28.795,55
KSP	0,00	0,00	3.200,00	0,00	0,00	0,00	5.357,10	0,00	0,00	8.557,10	4.952,43	3.604,67
SzaNBH	0,00	2.000,00	2.200,00	0,00	0,00	0,00	7.346,64	0,00	0,00	11.546,64	23.190,25	-11.643,61
SBB	15.710,89	83.975,23	19.450,00	0,00	0,00	1.800,00	779.849,89	0,00	0,00	900.786,01	2.008.969,20	-1.108.183,19
PS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.330,69	3,81	0,00	13.334,69	19.309,08	-5.974,39
SDBIH	20,00	3.707,33	0,00	37,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.764,82	12.156,75	-8.391,93
SNS	200,00	2.284,18	0,00	0,00	0,00	0,00	33.583,77	0,00	42.000,00	78.067,95	76.088,00	1.979,95
HSP H-B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	780,00	2.425,50	0,00	0,00	3.205,50	24.473,39	-21.267,89
SES	0,00	77.034,06	49.814,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	126.848,06	135.100,12	-8.252,06
HSS SR	0,00	0,00	1.600,00	0,00	0,00	0,00	16.009,02	0,00	0,00	17.609,02	30.968,28	-13.359,26
HSS	1.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	535,50	0,00	0,00	2.035,50	925,60	1.109,90
USD	200,00	45.190,00	9.700,00	0,00	0,00	0,00	38.425,67	0,00	0,00	93.515,67	92.594,36	921,31
SNS	0,00	24.318,00	7.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32.218,00	35.712,24	-3.494,24
DF	37.186,00	82.960,00	31.300,00	0,00	0,00	26.100,00	0,00	0,00	0,00	176.102,00	550.091,00	-373.989,00
PRVA	44,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.400,00	0,00	0,00	0,00	5.444,00	3.504,02	1.939,98
LABURISTI	5.552,00	28.326,50	500,00	0,00	0,00	4.236,24	0,00	0,00	0,00	38.614,74	53.249,64	-14.634,90
ZA PRAVDU	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	190,00	0,00	0,00	0,00	240,00	14.955,29	-14.755,29
NHL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60.000,00	0,00	0,00	60.000,00	27.859,37	32.140,63
SNS-a	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00	8.500,00	5.000,00
HRS	620,00	12.844,40	420,00	0,00	0,00	2.170,00	0,00	0,00	0,00	16.054,40	15.891,65	162,75
SNP	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.533,61	0,00	0,00	6.533,61	306,18	6.227,43
RDS TUZLA	0,00	32.840,45	0,00	0,00	0,00	0,00	9.946,72	0,00	0,00	42.787,72	41.178,18	1.609,54
SPP	0,00	66.500,00	2.600,00	0,00	0,00	0,00	15.885,15	0,00	0,00	84.985,15	88.615,71	-3.630,56
DOS	0,00	11.424,00	0,00	0,00	0,00	600,00	0,00	0,00	0,00	12.024,00	11.340,00	684,00
HS H-H	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.080,00	0,00	0,00	10.080,00	28.244,97	-18.164,97
NDP	0,00	34.475,00	18.750,00	0,00	0,00	2.600,00	17.248,00	0,00	0,00	73.073,00	148.345,00	-75.272,00
SPP	5.389,26	110.382,80	800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116.572,06	159.609,74	-43.037,68
SN	0,00	7.637,44	500,00	0,00	0,00	1.679,93	5.892,93	0,00	0,00	15.710,30	24.791,41	-9.081,11
SRS	0,00	2.400,00	1.500,00	0,00	0,00	0,00	300,00	0,00	0,00	4.200,00	47.032,58	-42.832,58
Agić Suad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.961,30	10.961,30

Aleksić Marko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Azinović Damir	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	-5.000,00
Deurić Đorđe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kebo Mirsad	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Lavić Haris	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Preljević Nedim	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proleta Vjekoslav	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stojanović Milko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuzlić Halil	0,00	1.075,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.075,50	1.075,50	0,00
Žigić Adil	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00	10.000,00	0,00

Grafički prikaz političkih subjekata koji su ostvarili ukupno najviše prihoda

Prema podacima do kojih smo došli ovom analizom, najviše prihoda u periodu od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora, ostvarila je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP), u iznosu od 2.786.613,45 KM. Slijede je Stranka demokratske akcije (SDA) sa ukupnim prihodom od 2.775.554,07 KM i Srpska demokratska stranka (SDS) sa ukupnim prihodom od 1.437.580,32 KM.

Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	2.786.613,45
SDA - Stranka demokratske akcije	2.775.554,07
SDS - Srpska demokratska stranka	1.437.580,32
SNSD - Savez nezavisnih socijaldemokrata	1.440.394,11
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	1.227.124,04
SBB - Savez za bolju budućnost	900.786,01
S BIH - Stranka za Bosnu i Hercegovinu	598.794,88
BOLJITAK - Narodna stranka radom za boljitak	461.095,20
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	423.472,84
DNS - Demokratski narodni savez	389.587,01

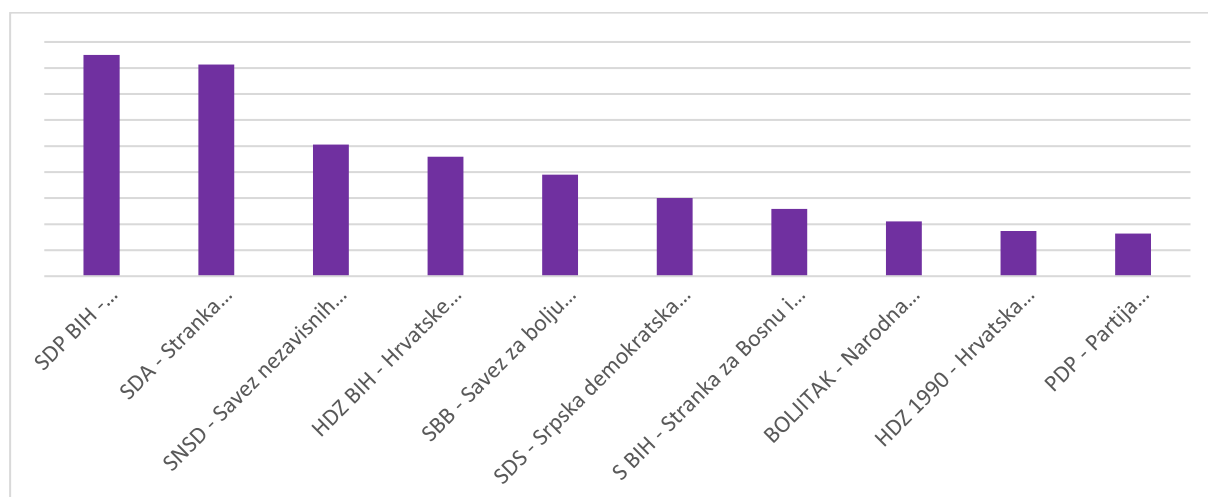
Grafički prikaz političkih subjekata koji su najviše prihoda ostvarili iz budžeta

U budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine osiguravaju se sredstva za finansiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i nezavisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i parlamentarnih grupa, odnosno klubova poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Ukupna sredstva ne mogu prelaziti iznos od 0,2% budžeta BiH u kalendarskoj godini.

Političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka sredstva se raspoređuju na način da se 30% sredstva dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate; 60% sredstva dijeli prema broju poslaničkih, odnosno delegatskih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno nezavisnih kandidata ima u trenutku dodjele mandata; 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih, odnosno delegatskih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Najviše prihoda iz budžeta u navedenom izbornom periodu ostvarila je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP), i to 1.699.445,82 KM, dok su odmah iza Stranka demokratske akcije (SDA) sa 1.627.343,33 KM ostvarenih prihoda iz budžeta, te Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) sa prihodom od 1.011.942,69 KM.

Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	1.699.445,82
SDA - Stranka demokratske akcije	1.627.343,33
SNSD - Savez nezavisnih socijaldemokrata	1.011.942,69
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	917.984,42
SBB - Savez za bolju budućnost	779.849,89
SDS - Srpska demokratska stranka	601.589,41
S BIH - Stranka za Bosnu i Hercegovinu	517.139,78
BOLJITAK - Narodna stranka radom za boljitak	420.319,80
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	346.038,90
PDP - Partija demokratskog progresa	327.859,64

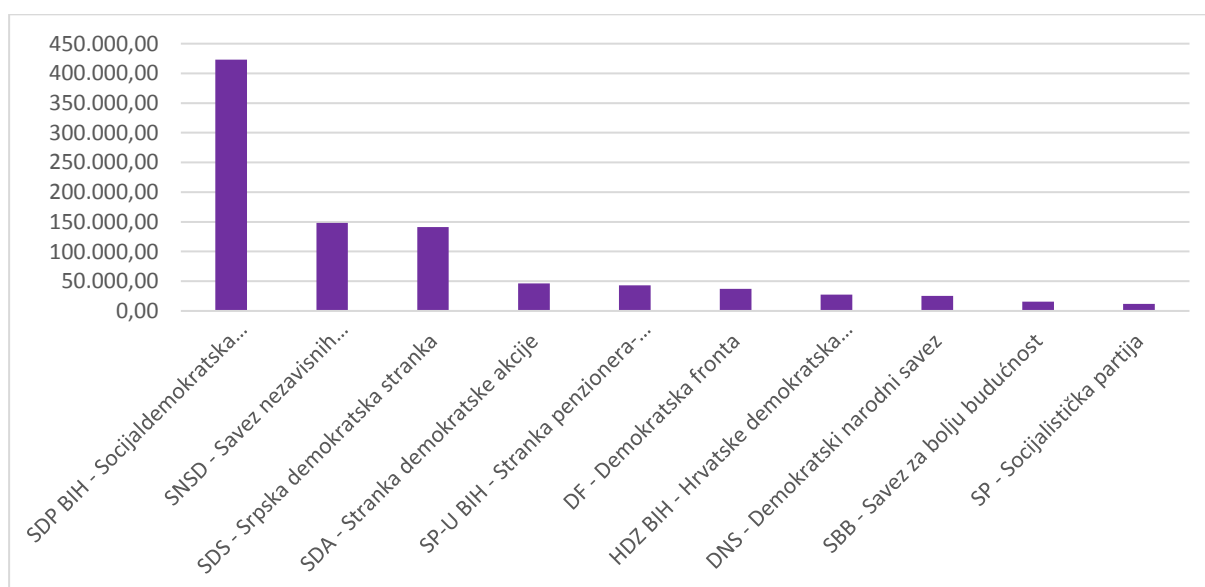

Grafički prikaz političkih subjekata koji su najviše prihoda ostvarili od članarina

Članarinom se, u smislu Zakona o finansiranju političkih stranaka, smatra redovni novčani iznos koji član političke stranke plaća na način i pod uslovima utvrđenim njenim statutom ili drugim aktom. Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina, te izdavati potvrde o prijemu članarina. Ovlašteno lice uplaćuje članarinu neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od deset dana od dana prijema uplate.

Stranka koja je na ovim izborima ostvarila ubjedljivo najviše prihoda od članarina je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP) sa prihodom od 423.196,55 KM, a slijede je Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Srpska demokratska stranka (SDS), sa gotovo četiri puta manjim iznosima

Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	423.196,65
SNSD - Savez nezavisnih socijaldemokrata	147.983,96
SDS - Srpska demokratska stranka	141.491,13
SDA - Stranka demokratske akcije	46.198,65
SP-U BIH - Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine	43.018,60
DF - Demokratska fronta	37.186,00
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	27.329,82
DNS - Demokratski narodni savez	25.382,00
SBB - Savez za bolju budućnost	15.710,89
SP - Socijalistička partija	11.803,00

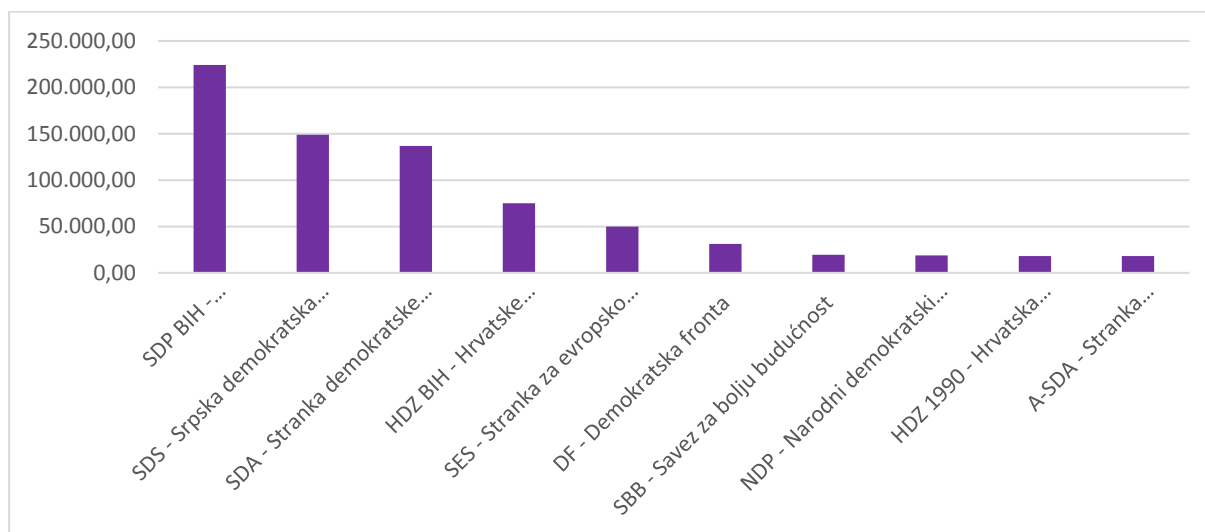
Grafički prikaz političkih subjekata koji su najviše prihoda ostvarili od priloga fizičkih osoba i članova

Dobrovoljnim prilozima, u smislu Zakona o finansiranju političkih stranaka, smatraju se povremene ili redovne uplate kojima fizička ili pravna lica dobrovoljno daju novac političkoj stranci u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naplate.

Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu dobrovoljnih priloga. Ovlašteno lice u političkoj stranci uplaćuje dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od deset dana od dana prijema uplate. Ukupan iznos dobrovoljnih priloga fizičkog lica jednoj političkoj stranci ne smije prelaziti iznos od 10.000,00 KM u kalendarskoj godini.

Najviše priloga fizičkih osoba i članova u ovom periodu priskrbile su Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP) – 224.140,00 KM, Srpska demokratska stranka (SDS) – 148.890,00 KM, te Stranka demokratske akcije (SDA) – 136.850,00 KM.

Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	224.140,00
SDS - Srpska demokratska stranka	148.890,00
SDA - Stranka demokratske akcije	136.850,00
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	75.000,00
SES - Stranka za evropsko Sarajevo	49.814,00
DF - Demokratska fronta	31.300,00
SBB - Savez za bolju budućnost	19.450,00
NDP - Narodni demokratski pokret	18.750,00
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	18.050,00
A-SDA - Stranka demokratske aktivnosti	17.950,00

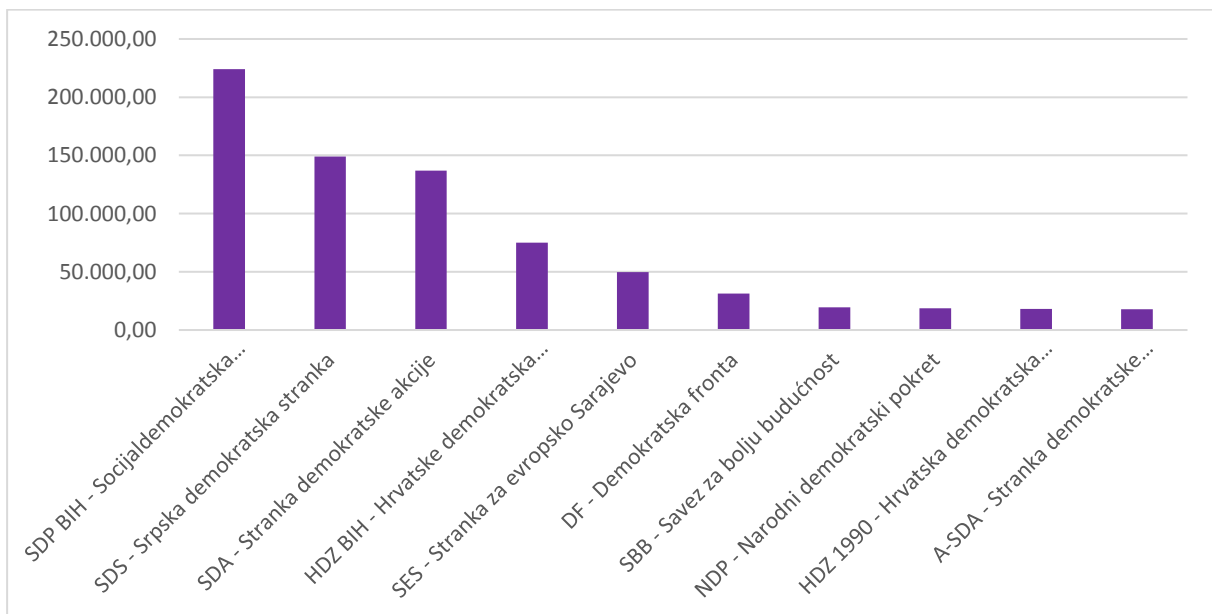

Grafički prikaz političkih subjekata koji su najviše prihoda ostvarili od priloga pravnih osoba

Fizička i pravna lica mogu davati dobrovoljne priloge političkim strankama jednokratno ili više puta tokom kalendarske godine. Dobrovoljni prilozu u novcu uplaćuju se na transakcijski račun centrale političke stranke. Ukupan iznos dobrovoljnih priloga pravnog lica jednoj političkoj stranci ne smije prelaziti iznos od 50.000,00 KM u kalendarskoj godini.

Od priloga pravnih osoba, najviše prihoda ostvarile su Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP) – 224.140,00 KM, Srpska demokratska stranka (SDS) – 148.890,00 KM i Stranka demokratske akcije (SDA) – 136.850,00 KM.

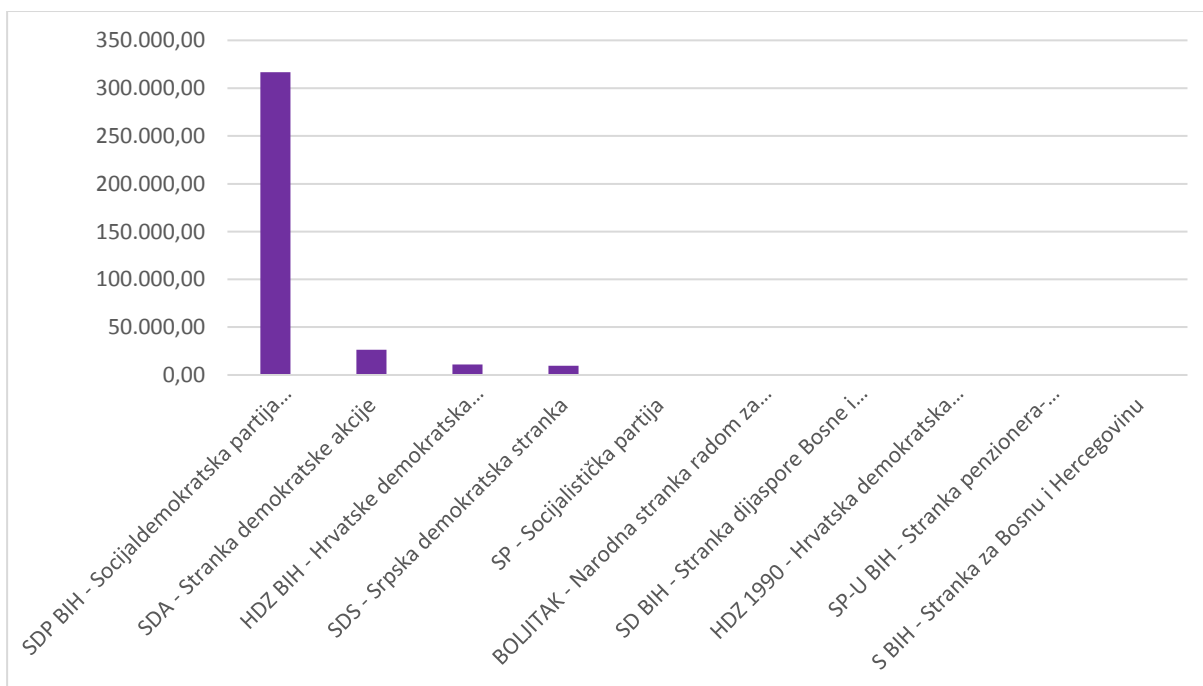
Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	224.140,00
SDS - Srpska demokratska stranka	148.890,00
SDA - Stranka demokratske akcije	136.850,00
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	75.000,00
SES - Stranka za evropsko Sarajevo	49.814,00
DF - Demokratska fronta	31.300,00
SBB - Savez za bolju budućnost	19.450,00
NDP - Narodni demokratski pokret	18.750,00
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	18.050,00
A-SDA - Stranka demokratske aktivnosti	17.950,00

Grafički prikaz političkih subjekata koji su najviše prihoda ostvarili od imovine u vlasništvu stranke

Jedan od izvora finansiranja političke stranke su i prihodi od imovine u vlasništvu stranke. Po ovom osnovu, najviše prihoda ubjedljivo je ostvarila Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP), i to 316.845,00 KM.

Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	316.845,00
SDA - Stranka demokratske akcije	26.490,00
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	11.002,58
SDS - Srpska demokratska stranka	9.520,00
SP - Socijalistička partija	189,97
BOLJITAK - Narodna stranka radom za boljitak	112,4
SD BIH - Stranka dijaspore Bosne i Hercegovine	37,49
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	31,37
SP-U BIH - Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine	28,93
S BIH - Stranka za Bosnu i Hercegovinu	3,52

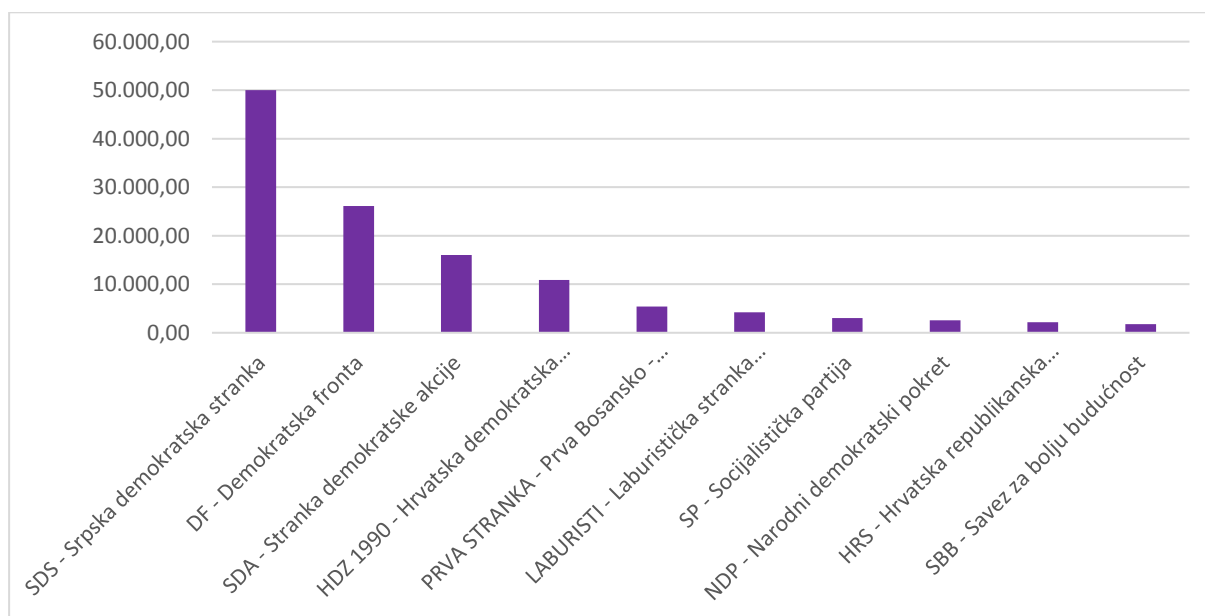
Grafički prikaz političkih subjekata koji su najviše prihoda ostvarili od darova i usluga bez obaveze za plaćanje

Dobrovoljnim, priložima, u smislu Zakona o finansiranju političkih stranaka u Bosni i Hercegovini, smatra se i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naplate.

Za dobrovoljne priloge koji se daju političkoj stranci u formi proizvoda ili usluga fizička i pravna lica dužna su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge, te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku i da ne podliježe naplati.

U nastavku je prikazano deset političkih stranaka koje su ostvarili najviše prihoda od darova i usluga bez obaveze za plaćanje, od kojih prednjači Srpska demokratska stranka (SDS) sa prihodom od 50.000,00 KM, a slijede je Demokratska fronta (DF) sa prihodom od 26.100,00 KM, te Stranka demokratske akcije (SDA) 16.000,00 KM.

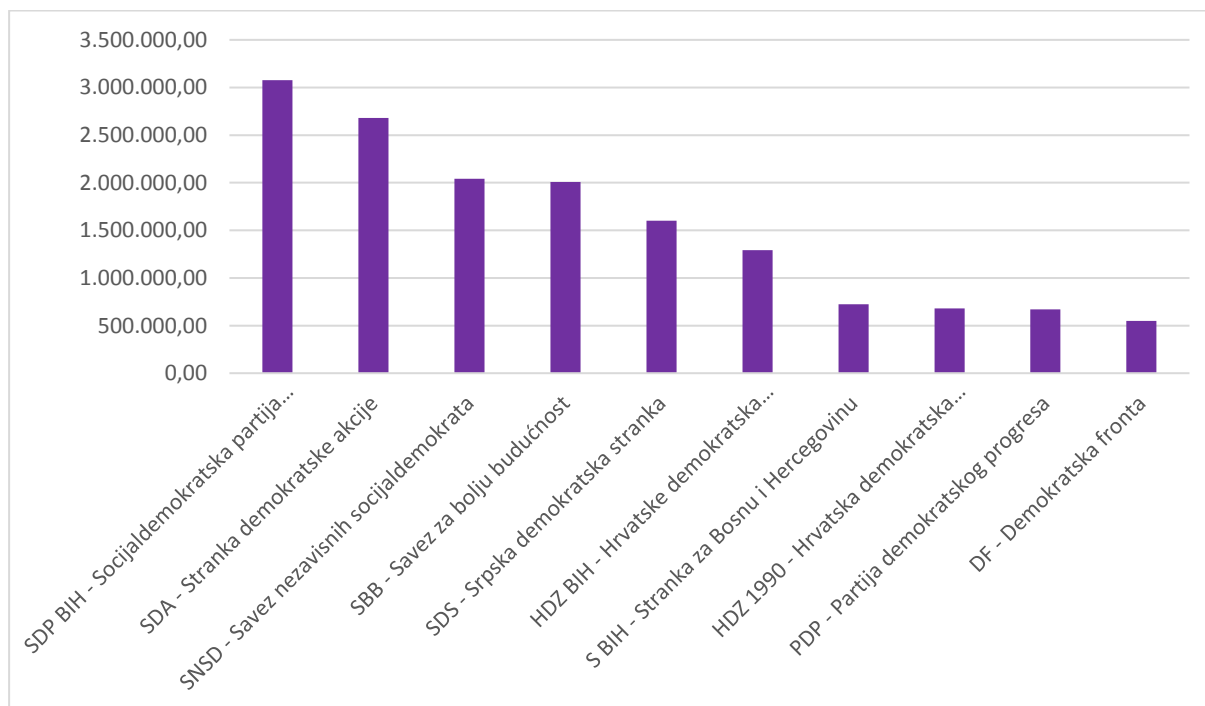
Politički subjekt	Iznos u KM
SDS - Srpska demokratska stranka	50.000,00
DF - Demokratska fronta	26.100,00
SDA - Stranka demokratske akcije	16.000,00
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	10.900,00
PRVA STRANKA - Prva Bosansko - Hercegovačka stranka	5.400,00
LABURISTI - Laburistička stranka Bosne i Hercegovine	4.236,24
SP - Socijalistička partija	3.058,47
NDP - Narodni demokratski pokret	2.600,00
HRS - Hrvatska republikanska stranka	2.170,00
SBB - Savez za bolju budućnost	1.800,00

Grafički prikaz političkih subjekata sa najvišim rashodima

U ovom dijelu analize prikazano je deset političkih stranaka sa najvišim rashodima u izbornom periodu. Podaci o visini rashododa su, kao i podaci o prihodima, dobijeni iz postizbornih finansijskih izvještaja političkih subjekata za Opće izbore 2014. godine koje su političke stranke dostavile Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine. Kako vidimo u tabeli, najviše novca u ovoj izbornoj kampanji potrošila je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine (SDP), 3.075.638,89 KM, zatim Stranka demokratske akcije (SDA) 2.680.708,33 KM, te Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) 2.042.432,48 KM.

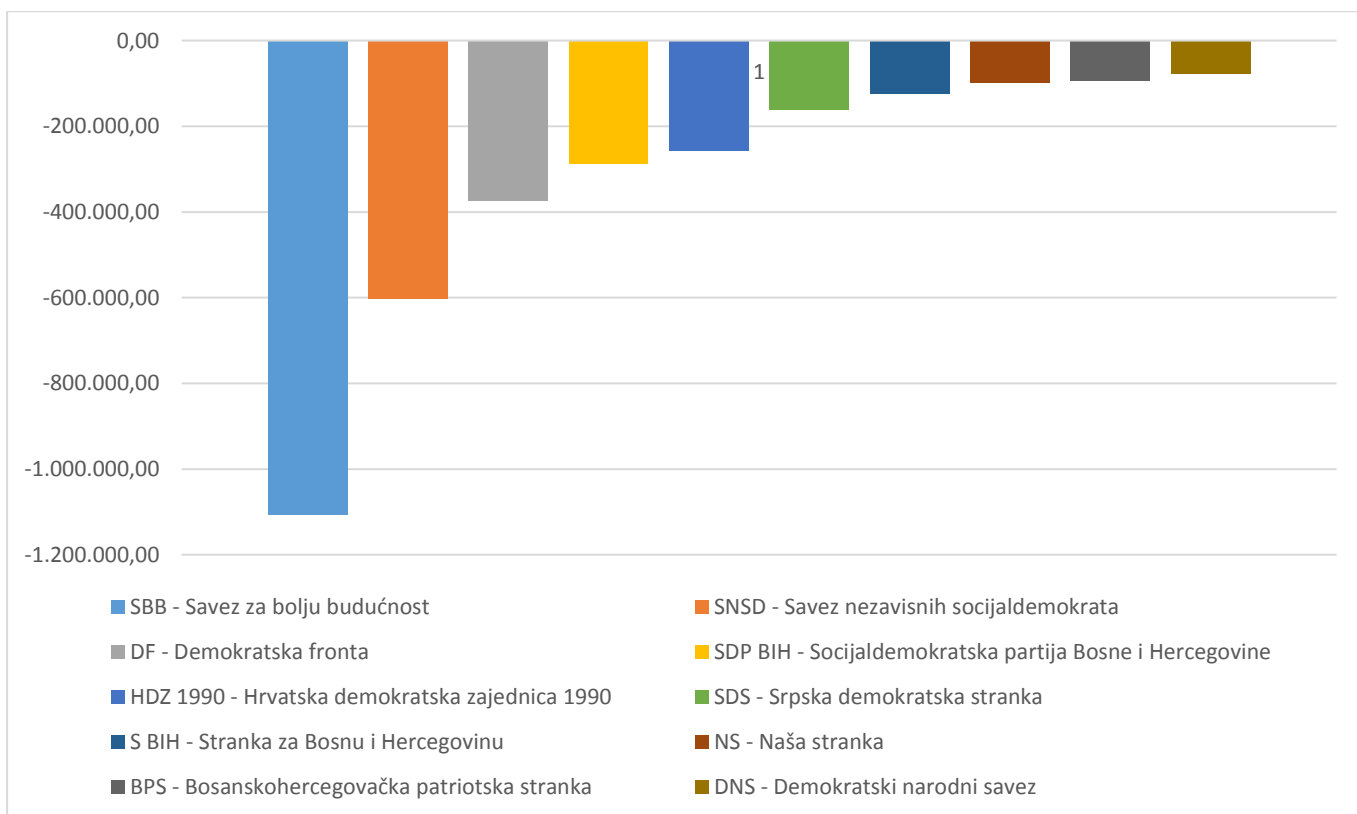
Politički subjekt	Iznos u KM
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	3.075.638,89
SDA - Stranka demokratske akcije	2.680.708,33
SNSD - Savez nezavisnih socijaldemokrata	2.042.432,48
SBB - Savez za bolju budućnost	2.008.969,20
SDS - Srpska demokratska stranka	1.600.238,82
HDZ BIH - Hrvatske demokratska zajednica Bosne i Hercegovine	1.290.773,27
S BIH - Stranka za Bosnu i Hercegovinu	723.500,57
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	680.129,31
PDP - Partija demokratskog progresa	670.452,27
DF - Demokratska fronta	550.091,00

Grafički prikaz političkih subjekata sa najvišim gubitkom

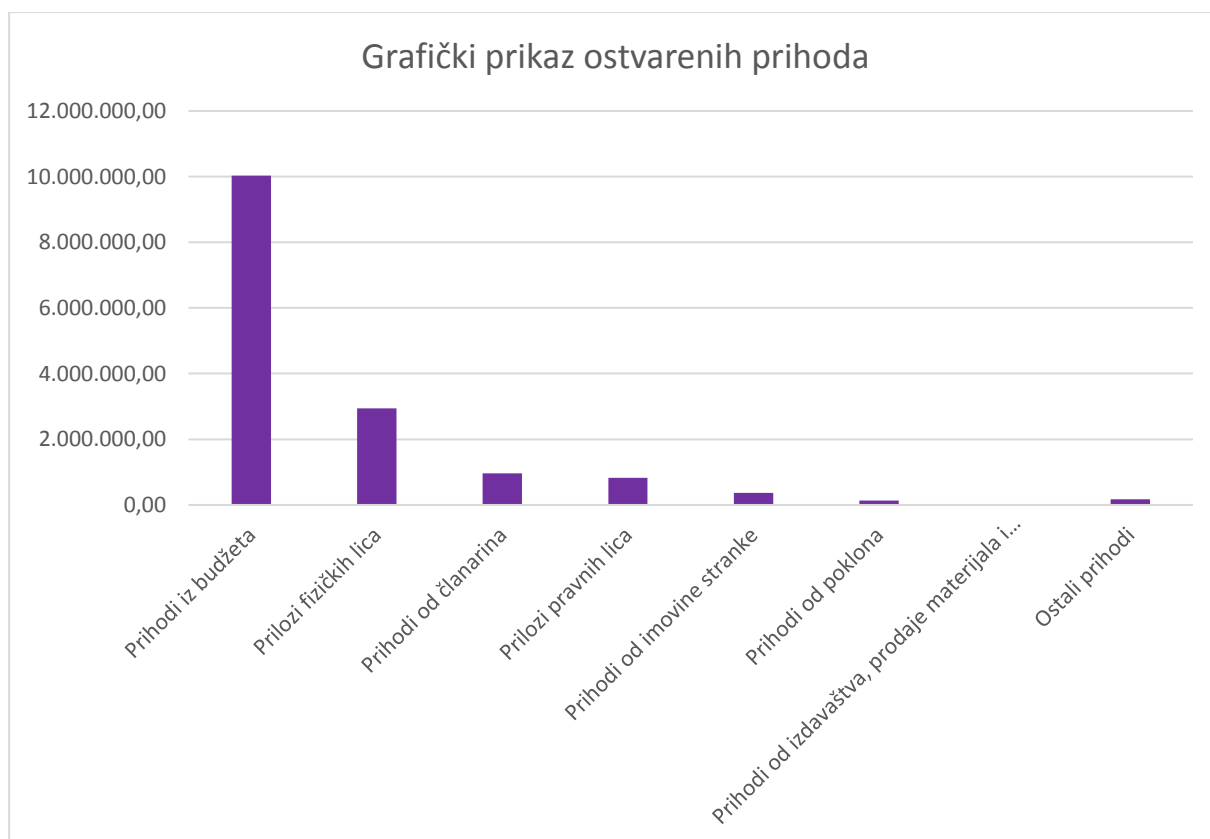
U tabelama i grafikonu je prikazano deset političkih stranaka sa najvišim gubitkom. Podaci su dobijeni na način da smo od ukupnih prihoda prijavljenih u postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata za Opće izbore 2014. godine, oduzeli ukupne prijavljene rashode. Od deset političkih stranaka koje su ostvarile najveće gubitke, Savez za bolju budućnost (SBB) je ostvario najveći gubitak u iznosu od 1.108.183,19 KM, dok ga slijede Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) koji je prijavio gubitak od 602.038,07 KM, te Demokratska fronta (DF), 373.989,00 KM.

Politički subjekt	Iznos u KM
SBB - Savez za bolju budućnost	-1.108.183,19
SNSD - Savez nezavisnih socijaldemokrata	-602.038,37
DF - Demokratska fronta	-373.989,00
SDP BIH - Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine	-289.025,44
HDZ 1990 - Hrvatska demokratska zajednica 1990	-256.656,47
SDS - Srpska demokratska stranka	-162.658,50
S BIH - Stranka za Bosnu i Hercegovinu	-124.745,69
NS - Naša stranka	-97.972,48
BPS - Bosanskohercegovačka patriotska stranka	-93.532,27
DNS - Demokratski narodni savez	-77.841,16

Zaključak

Na osnovu dostupnih podataka do kojih smo došli u procesu izrade ove analize, u izbornom periodu 2014.godine političke stranke su ostvarile ukupne prihode u iznosu od **15.423.617,59 KM**, od čega iz budžeta Bosne i Hercegovine **10.029.012,87 KM** ili 65,02%, zatim slijede prilozima fizičkih lica u iznosu od 2.938.240,11 KM ili 19,05%, prihodi od članarina 967.180,26 KM ili 6,27%, prilozima pravnih lica 825.454,16 KM ili 5,35%, prihodi od imovine stranke 364.261,32 KM ili 2,36%, prihodi od poklona 128.936,15 KM ili 0,84%, prihodi od izdavaštva, prodaje materijala i organizacije stranačkih manifestacija 1.030,00 KM ili 0,01%, te ostali prihodi 169.502,72 KM ili 1,10%.

Iz svega navedenog evidentno je da su se političke stranke u kampanji za Opće izbore 2014.godine najviše oslanjale na novac iz budžeta Bosne i Hercegovine (65,02%) i to u ukupnom iznosu od čak 10.029.012,87 KM, što je više nego po svim ostalim izvorima prihoda zajedno, pa tek onda na privatne priloge fizičkih lica (19,05%), prihode od članarina (6,27%) i prihode iz ostalih izvora finansiranja.

Što se tiče potrošnje političkih stranaka u ovoj izbornoj kampanji, ukupno je prijavljeno potrošenih 7.613.821,09 KM, s tim da podaci sadržani u obaveznim finansijskim izvještajima političkih subjekata govore samo o njihovoj ukupnoj prijavljenoj potrošnji u izbornom periodu, dok ne sadrže detaljne podatke o vrsti tih rashoda.